

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «Порівняльне кримінальне право»

Програму навчальної дисципліни «Порівняльне кримінальне право» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців за ступенем вищої освіти «Магістр», спеціальності «Право» (081), галузі знань «Право» (08)

Мета вивчення дисципліни - ознайомлення майбутніх юристів із системою кримінального права України та зарубіжних країн (Англії, Росії, США, Франції, ФРН, Італії та ін.), принципів їх побудови, основних кримінально-правових інститутів цих країн, акцентування уваги на зближенню кримінального законодавства різних держав; на основі матеріалу порівняльного характеру сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у студентів; формування практичних умінь і навичок правильного тлумачення та застосування нормативно-правових актів.

Місце дисципліни у навчальному плані - «Порівняльне кримінальне право» читається студентам після того, як вони засвоїли «Теорію держави і права», «Конституційне право України», «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Кримінологію», «Актуальні проблеми теорії держави і права», «Міжнародне право», «Криміналістику».

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- основні системи кримінального права зарубіжних держав: основні положення Загальної і Особливої частини кримінального права України і зарубіжних держав;
- основні доктринальні підходи до досліджуваної теми;
- зміст наукових методів дослідження;
- теоретичні основи побудови кримінально-правових інститутів у правових системах сучасного світу;
- особливості джерел та базові положення кримінального законодавства та практики його застосування в Україні й інших зарубіжних країнах;

Вміти:

- правильно тлумачити і застосовувати норми кримінального права, самостійно поповнювати й поглиблювати свої знання, визначати, обґрунтовувати та обстоювати свою правову позицію, захищати права, свободи і законні інтереси громадян, юридичних осіб, інтереси суспільства і держави;
- всебічно аналізувати юридичні казуси, ґрунтуючись на відповідних джерелах кримінального права (кодексах, законах, статутах, судовій практиці, інших джерелах тощо) в Україні та зарубіжних країнах;
- аналізувати норми Загальної і Особливої частини кримінального законодавства зарубіжних держав; використовувати метод порівняння розглядуваних положень з інститутами КК України; отримувати інформацію від аналізу правових систем зарубіжних держав, яка може вплинути на кримінальне право України;
- застосовувати приписи законодавства та інших джерел кримінального права про покарання та альтернативні йому заходи кримінально-правового впливу;
- орієнтуватись у підходах до вирішення питань кримінальної відповідальності за окремі види злочинів в Особливій частині кримінального права зарубіжних країн;

- аналізувати сучасні тенденції розвитку юридичної практики, формулювати і аргументувати свою точку зору по спірних питаннях теорії і практики кримінального права України та зарубіжних країн.

- оперувати категоріями кримінального права, які застосовуються в законодавчій техніці зарубіжних держав.

Вказані знання та навички відповідають рівню вимог, що ставляться професійно-освітньою програмою підготовки юристів-магістрів.

Формою підсумкового контролю по дисципліні є іспит. Навчально-методичний комплекс розроблений у відповідності до системи викладання матеріалу у більшості підручників з «Кримінального права України», «Кримінального права іноземних держав» та «Міжнародного кримінального права» спрямований на глибоке засвоєння студентами базових положень кримінального законодавства та практики його застосування в Україні й інших зарубіжних країнах.

**Порядок оцінювання знань студентів з урахуванням поточної
успішності з дисципліни
«Порівняльне кримінальне право»**

Підсумкова оцінка роботи слухача з вивчення навчальної дисципліни «Порівняльне кримінальне право» обчислюється відповідно до кредитно-модульної системи за 100-бальною шкалою.

Складовими, які враховуються при обчисленні підсумкової оцінки, є:

- **поточна успішність**, яка включає наступні види роботи слухача: 1) усну відповідь на семінарському занятті; 2) доповнення до усної відповіді; 3) поточні контрольні письмові роботи (реферати); 4) наукову доповідь (повідомлення) на семінарському занятті;

- **іспит**.

Максимальні показники вказаних складових: 1) поточна успішність – 70 балів; 2) іспит – 30 балів.

Поточна успішність обчислюється з урахуванням оцінок, одержаних слухачем на семінарських заняттях, а у випадку відпрацювання пропущених занять – і оцінок, одержаних за результатами відпрацювання.

Усні відповіді слухача на семінарському занятті та реферати оцінюються за 5-бальною шкалою.

Доповнення до усної відповіді на семінарському занятті (незалежно від їх кількості) оцінюються в 1 бал, який при підведенні підсумків поточної успішності приєднується до середньої оцінки за усні відповіді та реферати.

Наукова доповідь слухача на семінарському занятті оцінюється так само, як і усна відповідь, із додаванням одного заохочувального бала. Цей бал також додається до середньої оцінки за усні відповіді та реферати.

Бали, отримані слухачем впродовж навчального семестру, переводяться у загальну оцінку поточної успішності.

Підсумкова шкала оцінювання

Кількість балів за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою та шкалою інституту		Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	5	A відмінно
85 - 89 75 - 84	добре	4	B дуже добре C добре
65 – 74 60 - 64	задовільно	3	D задовільно E задовільно (достатньо)
0 - 59	незадовільно	2	FX незадовільно з можливістю повторного складання

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

« ПОРІВНЯЛЬНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО »

№ теми	Назва теми	Кількість годин			Всього -го
		лекції	семінар	самост	
Модуль 1.					
1	Основні тенденції розвитку сучасного кримінального права. Поняття, завдання та засади кримінального права.	2	2	6	10
2	Система кримінального законодавства України та іноземних держав.	-	-	6	6
3	Злочин у кримінальному праві України та іноземних держав. Поняття та кваліфікація.	2	2	6	10
4	Склад злочину у кримінальному праві України та іноземних держав. Суб'єкт злочину.	2	2	6	10
5	Стадії вчинення умисного злочинного діяння у кримінальному праві України та іноземних держав.	-	-	6	6
6	Співучасть у злочинному діянні у кримінальному праві України та іноземних держав.	2	2	6	10
7	Обставини, що виключають злочинність діяння у кримінальному праві України та іноземних держав.	2	2	4	8
Модуль 2.					
8	Покарання та інші кримінально-правові заходи у кримінальному праві України та іноземних держав.	2	2	6	10
9	Види покарання та інші кримінально-правові заходи у кримінальному праві України та іноземних держав.	-	-	6	6
10	Призначення покарання у кримінальному праві України та іноземних держав.	2	2	6	10

11	Звільнення від кримінальної відповідальності та покарання у кримінальному праві України та іноземних держав.	2	2	6	10
12	Поняття і система Особливої частини кримінального права. Злочинні діяння проти особистості у кримінальному праві України та іноземних держав.	2	2	6	8
13	Злочинні діяння у сфері економіки у кримінальному праві України та іноземних держав.	-	-	6	8
14	Злочинні діяння проти внутрішньої та зовнішньої безпеки держави, проти міжнародного правопорядку у кримінальному праві України та іноземних держав.	2	2	4	8
	Всього:	20	20	80	120

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОРІВНЯЛЬНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО»**

Тема 1. Основні тенденції розвитку сучасного кримінального права. Класифікація кримінально-правових систем

Гуманізація кримінального права: відмова від смертної кари, тілесних покарань, каторжних робіт, загальної конфіскації майна. Розповсюдження нових покарань, альтернативних до позбавлення волі. Розширення підстав для звільнення від кримінальної відповідальності або її пом'якшення. Декриміналізація деяких видів діянь.

Криміналізація нових видів суспільно небезпечних діянь. Терористичні злочини. Нові способи криміналізації організованої злочинної діяльності. Економічні злочини. Відмивання грошей. Корупційні злочини. Екологічні злочини. Комп'ютерні злочини. Сексуальна експлуатація неповнолітніх. Злочини ядерної та радіаційної небезпеки. Медичні злочини. Інтернаціоналізація кримінального права.

Романо-германська (континентальна) система. Англо-американська система. Мусульманське деліктне право. Країни зі змішаним кримінальним правом.

Тема 2. Поняття, завдання та засади кримінального права

Поняття кримінального права. Кримінальне право як галузь права. Кримінальне право як юридична наука. Кримінальне право як навчальна дисципліна.

Завдання кримінального права. Засади кримінального права: законність, рівність перед законом, вина, презумпція невинуватості, справедливість, необхідність, гуманність, повага до людської гідності. Предмет кримінального права.

Тема 3. Джерела кримінального права України та іноземних держав

Джерела романо-германської системи кримінального права, англо-американського та мусульманського деліктного права.

Міжнародні угоди та загальні засади міжнародного права як джерела кримінального права.

Конституція. Закон. Підзаконні акти. Судові прецеденти. Судова практика. Рішення органів конституційного правосуддя. Релігійні тексти. Звичай. Доктрина.

Тема 4. Система кримінального законодавства України та іноземних держав

Поняття системи кримінального законодавства. Систематизація кримінального законодавства. Кримінальний кодекс. Територіальна система кримінального законодавства.

Поняття галузевої системи кримінального права. Визначення понять: воєнне кримінальне право, міжнародне кримінальне право, кримінальне право неповнолітніх (ювенальне кримінальне право), деліктне (адміністративне) кримінальне право та антинаркотичне законодавство.

Структура кримінальних кодексів. Загальна та особливі частини.

Тема 5. Злочин у кримінальному праві України та іноземних держав. Поняття та кваліфікація

Поняття злочину (злочинного діяння). Формальне та матеріальне визначення злочину. Засади злочину: протиправність, суспільна небезпека, винність, караність.

Класифікація злочинів (злочинних діянь) за ступенем тяжкості. Багаточленні системи злочинних діянь. Двочленні системи: злочини та проступки; фелонії (felony) та місдімінори (misdemeanor). Тричленні системи.

Інші кваліфікації злочинних діянь. Малозначні діяння.

Тема 6. Склад злочину у кримінальному праві України та іноземних держав. Суб'єкт злочину

Поняття злочину (злочинного діяння), його ознаки. Способи визначення поняття злочину (злочинного діяння) – формальне, прагматичне, змішане. Зв'язок визначення злочинного діяння з принципом “*nullum crimen sine lege*”. Класифікація злочинів (злочинних діянь) та її критерії. Поділ злочинного діяння (кримінального правопорушення) на злочин та проступок у країнах романо-германської правової системи. Види злочинних діянь за КК Франції: злочин (crime), проступок (delit) та порушення (contraventions). Фелонії (felony) та місдімінори (misdemeanor) у країнах англо-американської правової системи. Кримінальний проступок за КПК України. Худуд, кісас и тазір у країнах мусульманської правової системи.

Вчення про *corpus delicti*. Поняття складу злочину, його зміст, види, функції та значення. Кваліфікація злочину. Вклад радянського кримінального права в розвиток поняття складу злочину. “Склад діяння” (“склад закону”) (Tatbestand) за кримінальним правом ФРН. “Небезпечний стан особи” у якості підстави кримінальної відповідальності в країнах романо-германської та англо-американської правових систем.

Об'єктивні ознаки злочину (злочинного діяння). Об'єкт, його види, значення. Об'єктивна сторона, її зміст та конструкції. Діяння у кримінальному праві та його наслідки. Дія (deliktum commissionis) та бездіяльність (deliktum ommissionis) як форми діяння. “Actus reus” в країнах англо-американської системи кримінального права.

Суб'єктивні ознаки злочинного діяння. Суб'єкт злочинного діяння. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти кримінальної відповідальності. Спеціальний суб'єкт злочинного діяння. Вік, з якого може наступати кримінальна відповідальність (“загальний”, “знижений”, “абсолютний”). Принцип “розуміння” у Франції, ФРН, Австрії. Ювенальна юстиція. Доктрина “*parens patrie*”. Осудність та неосудність, критерії її встановлення (медичний та психологічний). Правила Мак-Натена 1843р. при встановленні стану неосудності у кримінальному праві Англії та США. Поняття “непереборного імпульсу” в американському кримінальному праві. Обмежена осудність, її значення. Особливості та види відповідальності юридичних осіб у кримінальному праві.

Суб'єктивна сторона. Концепції вини в кримінальному праві. Вина як суб'єктивна підстава кримінальної відповідальності і як родове поняття умислу та

необережності. Зв'язок із принципом “*nullum crimen sine culpa*”. Поняття, форми і види вини. Умисел та необережність як форми вини, їх види. Форми вини в країнах романо-германської системи кримінального права. Ступені умислу у Франції. Змішана вина у кримінальному праві країн СНД. Претерінтенціональна вина в Італії. “*Mens rea*” в країнах англо-американської системи кримінального права. Намір (*intent*), необережність (*recklessness*) та недбалість (*negligence*) як форми вини в Англії. Суворі і субститутивні відповідальності в Англії та США. Форми вини за Модельним КК США (1962 р.).

Тема 7. Стадії вчинення умисного злочинного діяння у кримінальному праві України та іноземних держав

Стадії вчинення злочину (злочинного діяння): поняття, ознаки, види. Готування до злочину (злочинного діяння): поняття та ознаки. Замах на злочин (злочинне діяння) та його види. Відмежування замаху на злочин (злочинне діяння) від готування до злочину (злочинного діяння). Вирішення питань караності за готування та замах на злочин (злочинне діяння). Караність попередньої злочинної діяльності в якості самостійного (“усіченого”) злочину.

Особливості попередньої злочинної діяльності в країнах англо-американської системи кримінального права (відсутність інституту готування до злочину (злочинного діяння). Встановлення відповідальності за змову, підбурювання та замах як способів попередньої злочинної діяльності). Поділ змови (*conspiracy*) за загальним правом та статутним правом; за ступенями (у США). Поняття “явної дії” (*overt act*) в Англії, критерії “найближчого кроку” щодо справи Робінсона (Англія, 1915 р.), “суттєвого кроку” за Модельним КК США 1962 р.

Особливості попередньої злочинної діяльності в країнах романо-германської системи кримінального права (відсутність інституту готування до злочину (злочинного діяння) у Франції, Іспанії, Італії та ін. Розміщення готування в Особливій частині КК ФРН. Змова (організація зловмисників) як основний спосіб підготовчих дій попередньої злочинної діяльності). Види незакінченого злочинного діяння у Франції: замах на злочинне діяння (*infraction tente*), злочинне діяння, що не відбулося (*infraction manquee*), та неможливе злочинне діяння (*infraction impossible*). Розбіжності у трактовці поняття “початок виконання злочинного діяння”. Суб'єктивні та об'єктивні теорії “початку виконання” за кримінальним правом ФРН.

Добровільна відмова, її поняття, ознаки та правові наслідки. Дійове каяття, його значення для кримінальної відповідальності та призначення покарання.

Тема 8. Співучасть у злочинному діянні у кримінальному праві України та іноземних держав

Поняття та ознаки співучасті в кримінальному праві. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки співучасті. Підходи до визначення поняття співучасті в кримінальному праві країн англо-американської та романо-германської систем

кримінального права. Співвиконавство та співучасть (у вузькому розумінні слова) (complicity) за КК Франції. Можливість співучасті у необережному злочині за кримінальним правом Англії, США, Франції, Італії та ін. Співучасть у мусульманській системі кримінального права.

Види співучасників. Поняття та види виконавця злочину в США. Вплив Закону про кримінальну юстицію 1967 р. на визначення учасників злочину в Англії. Концепція “еквівалентності причин”. Інші співучасники (організатор, підбурювач, пособник). Види пособництва.

Форми співучасті. Співвиконавство та співучасть у широкому розумінні слова. Форми співучасті у Франції. Види виконавства у ФРН. Підвищена відповідальність за організовану діяльність у співучасті.

Відповідальність співучасників злочину (злочинного діяння): підстава та межі. Акцесорна концепція співучасті у Франції та ФРН. Концепція самостійної відповідальності співучасників в країнах англо-американської правової системи. Поняття колективної відповідальності. Використання конструкції “розумної людини” при вирішенні питання про відповідальність за ексцес виконавця в англійському та американському кримінальному праві.

Причетність до злочину (злочинного діяння): її види, відмінність від співучасті.

Тема 9. Обставини, що виключають злочинність діяння у кримінальному праві України та іноземних держав

Поняття та система обставин, що виключають злочинність діяння.

Відсутність чіткої системи обставин, що виключають злочинність діяння за кримінальним правом Англії. Поняття “захист” в англо-американській системі кримінального права, його види. Віднесення неосудності та недосягнення суб’єктом віку, з якого може наступати відповідальність у кримінальному праві до обставин, що виключають злочинність діяння за КК Франції та Іспанії. Особливості закріплення цих обставин у КК та конституційно-правових, цивільно-правових, кримінально-процесуальних актах ФРН. Поділ обставин: що виключають протиправність та що виключають вину. Обставини, що виключають злочинність діяння в мусульманській кримінально-правовій системі.

Необхідна оборона, її законодавче конструювання в кримінальному праві різних зарубіжних країн. Умови правомірності необхідної оборони, відповідальність за перевищення її меж.

Крайня необхідність: законодавча регламентація та умови правомірності, відповідальність за перевищення її меж. Види крайньої необхідності за КК ФРН.

Інші обставини, що виключають злочинність діяння: затримання особи, що вчинила злочин, виконання наказу або розпорядження, фізичний чи психічний примус, виправаний ризик та ін.

Тема 10. Покарання та інші кримінально-правові заходи у кримінальному праві України та іноземних держав

Поняття кримінальної відповідальності. Особливості та підстави кримінальної відповідальності.

Система кримінально-правових заходів. Поняття та мета покарання. Ознаки покарання. Система покарань. Класифікація покарань.

Види покарань: а) штраф; б) позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю; в) позбавлення спеціального, військового або почесного звання, класного чину і державних нагород; г) обов’язкові роботи; д) виправні роботи; е) обмеження по військовій службі; ж) конфіскація майна; з) обмеження волі; і) арешт; к) тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців; л) позбавлення волі на певний строк; м) довічне позбавлення волі; н) смертна кара.

Інші кримінально-правові заходи (заходи безпеки). Відмінність кримінально-правових заходів від покарання.

Тема 11. Види покарання та інших кримінально-правових заходів у кримінальному праві України та іноземних держав

Поняття, ознаки та мета покарання. Різноманітність підходів до визначення поняття і мети покарання в кримінальному праві зарубіжних країн. Закріплення мети покарання крім КК і в Конституції (Іспанія, Італія), КПК (Франція). Основні теорії покарання: абсолютні, відносні та змішані (ФРН); відплати, виправлення та залякування для попередження злочинів (превенція: загальна та спеціальна) у країнах англо-американської правової системи. Види мети покарання за Законом про кримінальне правосуддя 2003 р. в Англії. Різні підходи до поняття та мети покарання представників неокласицизму та “нового соціального захисту” у Франції. Моральна (неутилітарна) та утилітарна функції

покарання. Види мети покарання в мусульманській кримінально-правовій системі. Кара як зміст по-карання.

Система покарань. Поділ покарань на основні, додаткові та змішані. Кримінальні, виправні та поліцейські покарання; загально-кримінальні та поліцейські покарання за КК Франції. Види покарань за КК Іспанії: суворі, менш суворі, невеликі. Визначення підсистем покарання щодо: неповнолітніх, військово-службовців, юридичних осіб. Види покарань за худуд, кісас, тазір мусульманської правової системи.

Окремі види покарань. Міжнародно-правові рекомендації щодо застосування смертної кари (резолюція Генеральної Асамблеї ООН 18.12.2007 р.). Смертна кара в Англії та США. Можливість широкого застосування смертної кари в країнах соціалістичної (КНР, Куба) та мусульманської правових систем. Збереження тілесних покарань у мусульманській кримінально-правовій системі.

Позбавлення волі (пожиттєво, на визначений строк, арешт) та штраф (його види та розміри, можливість заміни штрафу позбавленням волі) як основні види покарання. Позбавлення волі на визначений та невизначений строк в Англії, США. Види позбавлення волі у Франції: виправне покарання та кримінальне покарання, що поділяється на: кримінальне ув'язнення та кримінальне ув'язнювання. Нові форми виконання позбавлення волі строком до одного року – режим напівсвободи та виконання тюремного ув'язнення по частинах. Грошовий та майновий штраф у ФРН, грошовий штраф та штрафодні у Франції. Майнові покарання в країнах мусульманської правової системи: штраф, конфіскація майна, знищення майна.

Інші альтернативні позбавленню волі покарання (конфіскація майна (загальна та спеціальна); різні види позбавлення прав: позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, позбавлення політичних або цивільних прав, позбавлення права керувати транспортним засобом, припинення майнових та сімейних прав (інтердикт) та ін. Додаткове кримінальне право у ФРН.

Особливості покарань щодо юридичних осіб (штраф, конфіскація майна, ліквідація та ін.).

Інші заходи кримінально-правового характеру (заходи безпеки), поняття, відмежування від покарання. Превентивний кримінально-правовий вплив. Окремі види “заходів безпеки” у кримінальному праві англо-американської правової системи. Закон про попередження злочинів 1908 р. в Англії. Інститут поруки, продовжуване ув'язнення в Англії, США. Окремі види “заходів безпеки (виправлення)” у кримінальному праві романо-германської правової системи. Особисті та реальні “заходи безпеки” у кримінальному праві Франції. “Двоколіїність” (дуалістичність) системи кримінально-правових заходів у німецькому праві. Значення Закону про “звичних” злочинців 1933 р. у Німеччині. Види заходів безпеки та виправлення, що пов'язані з позбавленням волі та що не пов'язані з позбавленням волі.

Тема 12. Призначення покарання у кримінальному праві України та іноземних держав

Загальний початок призначення покарання. Система санкцій. Обставини, що пом'якшують покарання. Призначення більш м'якого покарання. Обставини, що обтяжують покарання. Рецидив та призначення покарання при рецидиві. Визначення рецидиву. Загальний та спеціальний рецидив. Засудження за кордоном. Види рецидиву за ступенем небезпеки. Призначення покарання при рецидиві. Ізоляція рецидивістів.

Призначення покарання за сукупністю злочинів. Реальна сукупність. Ідеальна сукупність. Призначення покарання при сукупності вироків. Умовне засудження (пробація) у сучасному кримінальному праві. Види умовного засудження. Вихідні інститути. Підстави застосування умовного засудження. Сфера застосування умовного засудження. Термін випробувального строку. Умови випробувального строку. Скасування умовного засудження.

Тема 13. Звільнення від кримінальної відповідальності та покарання у кримінальному праві України та іноземних держав

Діяльне каяття. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням з потерпілим.

Давність кримінального переслідування. Обчислення строків давності. Тривалість строків давності. Виключення строків давності. Умовно-дострокове звільнення від відбуття покарання. Підстави застосування умовно-дострокового звільнення. Випробувальний строк. Обмеження застосування умовно-дострокового звільнення.

Амністія. Помилування. Судимість як особливий правовий статус громадянина.

Тема 14. Поняття і система Особливої частини кримінального права. Злочинні діяння проти особистості у кримінальному праві України та іноземних держав

Поняття і система особливої частини кримінального права. Особлива частина як система кримінально-правових інститутів та норм, що визначають поняття та ознаки конкретних видів злочинних діянь і покарань за їх вчинення в сучасному кримінальному праві. Поняття, критерії побудови, структура та значення Особливої частини. Зв'язок норм Особливої частини з нормами Загальної частини.

Характеристика Особливої частини в країнах романо-германської правової системи: розміщення кримінально-правових норм тільки у КК (Росія, Латвія, Литва та ін.) або і в інших законах (Австрія, Норвегія, Польща, Франція та ін.), їх абстрактна визначеність, поділ норм за структурою на розділи (глави), об'єкти посягання. Кількість та порядок послідовності розташування розділів (глав) в Особливій частині.

Відсутність загальноприйнятого визначення Особливої частини в доктрині кримінального права і кримінальному законодавстві Англії, казуїстичний характер кримінально-правових норм. Часткові спроби систематизації. Закони по окремих видах злочинів: про зраду 1945 р.; про вбивство 1957 р.; про державну таємницю 1989 р.; про викрадення 1996 р.; про тероризм 2000 р. та ін. Дворівнева побудова Особливої частини у Зводі Законів США (Титул 18) та окремих штатів. Закони про шахрайські дії, про податкові злочини, про навколишнє природне середовище, про наркотики, боротьбу з організованою злочинністю та ін. як підсистема Особливої частини (США).

Злочинні діяння проти життя та здоров'я. Злочини проти свободи. Злочини проти честі і гідності. Злочини проти статевої недоторканості та статевої свободи особистості. Злочини проти політичних, соціальних та інших особистих прав і свобод. Злочини проти сім'ї та неповнолітніх. Злочини проти держави як особливий вид злочинів.

Тема 15. Злочинні діяння у сфері економіки у кримінальному праві України та іноземних держав

Злочини проти власності, поняття, види та особливості об'єкту. Крадіжка, шахрайство, привласнення, розтрата, пограбування, розбій, вимагання, узурпація нерухомого майна. Угон.

Економічні злочини, їх особливості, види. Відповідальність за економічні злочини.

Незаконні дії при банкрутстві, податкові злочини, контрабанда та інші злочини у митній та зовнішньо-економічній сфері, підробка грошей (фальшивомонетництво), комерційний підкуп, легалізація злочинних доходів (відмивання грошей).

Тема 16. Злочинні діяння проти внутрішньої та зовнішньої безпеки держави, проти міжнародного правопорядку у кримінальному праві України та іноземних держав

Злочини проти внутрішньої та зовнішньої безпеки держави: державна зрада, шпіонаж, насильницький захват влади, озброєний бунт, посягання на главу держави, життя державного або громадського діяча. Створення антиконституційних організацій. Диверсія. Шкідливість. Наруга над державними символами.

Злочини проти міжнародного правопорядку: планування, підготовка, розв'язування або ведення агресивної війни, пропаганда війни. Геноцид. Розробка, виробництво, придбання або збут зброї масового ураження, забороненої міжнародним правом. Злочини проти людськості. Воєнні злочини. Напад на осіб, установи, які користуються міжнародним захистом. Апартеїд. Найманцтво.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота осіб, які навчаються, є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу. Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної форми навчання, регламентується навчальним планом та робочим навчальним планом. Зміст самостійної роботи над навчальною дисципліною визначається програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Самостійна робота осіб, які навчаються, забезпечується системою навчально-методичного забезпечення, передбаченою програмою навчальної дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, збірниками завдань, комплектами індивідуальних семестрових завдань, практикумами, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи та виконання окремих завдань, електронними та іншими навчально-методичними матеріалами, дистанційними курсами. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна і періодична література.

Самостійна робота з вивчення навчального матеріалу з конкретної дисципліни може проходити в науковій бібліотеці університету, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, лабораторіях, у домашніх умовах, а також у дистанційній формі за використанням системи підтримки дистанційного навчання та матеріалів дистанційних курсів.

Для забезпечення належних умов для самостійної роботи ця робота організовується, у разі необхідності, за попередньо складеним на кафедрі графіком, що гарантує можливість індивідуального доступу особи, яка навчається, до необхідних дидактичних і технічних засобів загального користування. Графік оприлюднюється на початку навчального семестру. При організації самостійної роботи з використанням складного обладнання, установок, інформаційних систем (комп'ютерних баз даних, систем автоматизованого проектування, автоматизованих навчальних систем, системи підтримки дистанційного навчання тощо) забезпечується можливість одержання необхідної консультації або допомоги з боку спеціалістів кафедри.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим.

Основні методи перевірки успішності студентів: усне опитування, письмовий контроль, практичні заняття, тести тощо.

САМОСТІЙНА РОБОТА
з курсу «Порівняльне кримінальне право»
Модуль 1

Тема 1. Основні тенденції розвитку сучасного кримінального права.
Поняття, завдання та засади кримінального права.

План

1. Інтернаціоналізація кримінального права.
2. Романо-германська (континентальна) система.
3. Англо-американська система.
4. Мусульманське деліктне право. Країни зі змішаним кримінальним правом.

Література:

1. Кримінальний кодекс України (станом на 22 верес. 2015 р.). – Харків: Право, 2015. – 264 с.
2. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
3. Уголовное право Соединенных Штатов Америки: сб. норматив. актов. – Москва: Изд-во Ун-та дружбы народов, 1986. – 160 с.
4. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / науч. ред. Д. А. Шестакова; пер. с нем. Н. С. Рачковой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. – 524 с.
5. Уголовный кодекс Франции / науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крыловой; пер. с фр. Н. Е. Крыловой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2002. – 650 с.

Тема 2. Поняття, завдання та засади кримінального права

План

1. Поняття кримінального права. Кримінальне право як галузь права.
2. Кримінальне право як юридична наука.
3. Кримінальне право як навчальна дисципліна.
4. Завдання кримінального права.
5. Предмет кримінального права.
6. Джерела кримінального права Франції.
7. Джерела кримінального права Російської Федерації.
8. Джерела кримінального права Англії.
9. Джерела кримінального права США.

Література:

1. Кримінальний кодекс України (станом на 22 верес. 2015 р.). – Харків: Право, 2015. – 264 с.
2. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
3. Уголовное право Соединенных Штатов Америки: сб. норматив. актов. – Москва: Изд-во Ун-та дружбы народов, 1986. – 160 с.

4. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / науч. ред. Д. А. Шестакова; пер. с нем. Н. С. Рачковой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. – 524 с.
5. Уголовный кодекс Франции / науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крыловой; пер. с фр. Н. Е. Крыловой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2002. – 650 с.
6. УК Российской Федерации 1996 г. (по состоянию на 20.10. 2015 г.). – Москва: Рипол-Классик, 2015. – 211 с.
7. Уголовный кодекс Китайской народной республики / Под ред. А. И. Коробеева; пер. с кит. Д. В. Вичикова. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2001. – 303 с.

Тема 3. Злочин у кримінальному праві України та іноземних держав. Поняття та кваліфікація.

План

1. Поняття і ознаки злочинного діяння у праві Франції, Російської Федерації, Англії, США.
2. Класифікація злочинних діянь у праві Франції, Російської Федерації, Англії та США (за Кримінальним кодексом штату Нью-Йорк).

Література:

1. Кримінальне право України: Загальна частина: підруч. / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-е вид., переробл. і допов. – Харків: Право, 2015. – 528 с.
2. Кримінальний кодекс України: наук.-практ. комент. у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-е вид., допов. – Т.1: Загальна частина. – Харків: Право, 2013. – 376 с.
3. Лейленд Пітер. Кримінальне право: Злочин, покарання, судочинство (англійський підхід) / Пітер Лейленд. – Київ: Осно-ви, 1996. – 207 с.
4. Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. – Київ: Атіка, 2012. – 104 с.
5. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації / М. І. Хавронюк. – Київ: Юрисконсульт, 2006. – 1048 с.
6. Хавронюк М. І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: монографія / М. І. Хавронюк. – Київ: Істина, 2005. – 264 с.
7. Яценко С. С. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав: навч. посіб. / С. С. Яценко. – Київ: Вид. дім. “Дакор”, 2013. – 168 с.

Тема 4. Склад злочину у кримінальному праві України та іноземних держав. Суб'єкт злочину.

План

1. Поняття злочину (злочинного діяння), його ознаки.
2. Поділ злочинного діяння (кримінального правопорушення) на злочин та проступок у країнах романо-германської правової системи.

3. Поняття складу злочину, його зміст, види.
4. Суб'єктивна і об'єктивна сторони злочинного діяння в кримінальному праві ФРН, Франції, Англії, США та інших зарубіжних держав.
5. Форми вини за кримінальним правом Франції, Російської Федерації, Англії, США (за КК штату Нью-Йорк). Об'єктивне інкримінування.
6. Суб'єкт злочинного діяння за правом Франції, Російської Федерації, Англії, США (фізичні та юридичні особи, вік кримінальної відповідальності, осудність, обмежена осудність).

Література:

1. Вереша Р. В. Суб'єктивні елементи складу злочину: наук.-практ. посіб. / Р. В. Вереша. – Київ: Алерта, 2015. – 88 с.
2. Воробей П. А. Кримінально-правове ставлення в вину / П. А. Воробей. – Київ: Атіка, 2009. – 176 с.
3. Гришук В. К. Філософсько-правове розуміння відповідальності людини / В. К. Гришук. – Хмельницький: Хмельниц. ун-т упр. та права, 2012. – 736 с.
4. Есаков Г. А. Уголовное право зарубежных стран / Г. А. Есаков, Н. Е. Крылова, А. В. Серебренникова. – Москва: Проспект, 2009. – 336 с.
5. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз): монографія / О. О. Житний. – Харків: Одиссей, 2013. – 376 с.
6. Зубкова В. И. Уголовное законодательство европейских стран: сравнительно-правовое исследование: монография / В. И. Зубкова. – М.: Юрлитинформ, 2013. – 328 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підруч. / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-е вид., переробл. і допов. – Харків: Право, 2015. – 528 с.
8. Лень В. В. Осудність у кримінальному праві і законодавстві: монографія / В. В. Лень; передм. Ю. М. Антоняна. – Дніпропетровськ: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2008. – 180 с.
9. Савченко А. В. Кримінальне законодавство Країни та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: моно-графія / А. В. Савченко. – Київ: КНТ, 2007. – 594 с.
10. Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. – Київ: Атіка, 2012. – 104 с.

Тема 5. Стадії вчинення умисного злочинного діяння у кримінальному праві України та іноземних держав.

План

1. Стадії вчинення злочинного діяння за КК Франції.
2. Стадії вчинення злочину за КК Російської Федерації.
3. Незакінчені злочини за англійським кримінальним правом: невдале підбурювання, змова, замах на вчинення злочину.
4. Добровільна відмова від вчинення злочинного діяння: поняття і правові наслідки.

Література:

1. Кримінальний кодекс України (станом на 22 верес. 2015 р.). – Харків: Право, 2015. – 264 с.
2. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
3. Уголовное право Соединенных Штатов Америки: сб. норматив. актов. – Москва: Изд-во Ун-та дружбы народов, 1986. – 160 с.
4. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / науч. ред. Д. А. Шестакова; пер. с нем. Н. С. Рачковой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. – 524 с.
5. Уголовный кодекс Франции / науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крыловой; пер. с фр. Н. Е. Крыловой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2002. – 650 с.
6. УК Российской Федерации 1996 г. (по состоянию на 20.10. 2015 г.). – Москва: Рипол-Классик, 2015. – 211 с.
7. Уголовный кодекс Китайской народной республики / Под ред. А. И. Коробеева; пер. с кит. Д. В. Вичикова. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2001. – 303 с.

Тема 6. Співучасть у злочинному діянні у кримінальному праві України та іноземних держав.

План

1. Співучасть у злочинному діянні за КК Франції.
2. Співучасть у злочині за КК Російської Федерації.
3. Співучасть у злочині за англійським кримінальним правом.
4. Виконавці і співучасники (підбурювачі, пособники) – значення їх розрізнення.

Література:

1. Кваша О. О. Співучасть у злочині: структура та відповідальність / О. О. Кваша. – Луганськ: Ред.-вид. від. Луган. держ. ун-ту внутр. справ ім. Е. О. Діденка, 2013. – 560 с.
2. Кримінальне право України: Загальна частина: підруч. / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-е вид., переробл. і допов. – Харків: Право, 2015. – 528 с.
3. Кримінальний кодекс України: наук.-практ. комент. у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-е вид., допов. – Т.1: Загальна частина. – Харків: Право, 2013. – 376 с.
4. Яценко С. С. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав: навч. посіб. / С. С. Яценко. – Київ: Вид. дім. “Дакор”, 2013. – 168 с.
5. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації / М. І. Хавронюк. – Київ: Юрисконсулт, 2006. – 1048 с.
6. Уголовное право зарубежных стран. Общая и Особенные части: учебник для магистров / Под ред. Н. Е. Крылова. – Изд. 4-е. – Москва: Юрайт, 2013. – 1054 с.

7. Зінченко І. О. Співучасть у злочині за кримінальним правом України та Англії: порівняльно-правовий аспект / І. О. Зінченко // Вісн. Нац. ун-ту “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”. – Серія: Економ. теорія та право. – № 3 (14). – 2013. – С. 205-216.
8. Гришук В. К. Філософсько-правове розуміння відповідальності людини / В. К. Гришук. – Хмельницький: Хмельниц. ун-т упр. та права, 2012. – 736 с.

Тема 7. Обставини, що виключають злочинність діяння у кримінальному праві України та іноземних держав.

План

1. Відсутність чіткої системи обставин, що виключають злочинність діяння за кримінальним правом Англії.
2. Обставини, що виключають злочинність діяння в кримінальному праві ФРН, Франції, Англії, США та інших зарубіжних держав.

Література:

1. Кримінальний кодекс України (станом на 22 верес. 2015 р.). – Харків: Право, 2015. – 264 с.
2. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
3. Кривоченко Л. М. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України / Л. М. Кривоченко. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 120 с.
4. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / за заг. ред. В. О. Тулякова. – Одеса: Юрид. літ., 2012. – 424 с.
5. Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. – Київ: Атіка, 2012. – 104 с.
6. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації / М. І. Хавронюк. – Київ: Юрисконсульт, 2006. – 1048 с.
7. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації / М. І. Хавронюк. – Київ: Юрисконсульт, 2006. – 1048 с.
8. Баулин Ю. В. Обстоятельства, исключющие преступность деяния / Ю. В. Баулин. – Харьков: Основа, 1991. – 360 с.

Модуль 2

Тема 8. Покарання та інші кримінально-правові заходи у кримінальному праві України та іноземних держав.

План

1. Поняття і функції покарання за французьким кримінальним правом.
2. Види покарань для фізичних і юридичних осіб.
3. Поняття, цілі і види покарань за КК Російської Федерації.
4. Поняття, цілі і види покарань за англійським кримінальним правом.
5. Види покарань за кримінальним правом США. Невизначені вирoki за КК штату Нью-Йорк.
6. Заходи безпеки за кримінальним правом зарубіжних країн.

Література:

1. Впровадження альтернативних видів кримінальних покарань в Україні: посіб. / за ред. О. В. Беци. – Київ: МП “Леся”, 2003. – 116 с.
2. Ежов А. Н. Наказание в уголовном праве стран Евросоюза (Англии, Франции, Германии): учеб. пособие / А. Н. Ежов, Н. А. Селяков. – Москва: Юпитер, 2005. – С. 96.
3. Жалинский А. Э. Современное немецкое уголовное право / А. Э. Жалинский. – Москва: ТК “Велби”; Проспект, 2004. – 560 с.
4. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз): монографія / О. О. Житний. – Харків: Одиссей, 2013. – 376 с.
5. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації / М. І. Хавронюк. – Київ: Юрисконсульт, 2006. – 1048 с.
6. Оксамытний В. В. Система уголовных наказаний в Англии / В. В. Оксамытний. – Киев: Наук. думка, 1977. – 144 с.
7. Пономаренко Ю. А. Виды наказаний по уголовному праву Украины / Ю. А. Пономаренко. – Харьков: Финн, 2009. – 344 с.
8. Пономаренко Ю. А. Штраф як вид покарання у кримінальному праві України (за результатами реформи 2011 р.) / Ю. А. Пономаренко. – Харків: Право, 2012. – 80 с.
9. Уголовное право зарубежных стран. Общая и Особенные части: учебник для магистров / Под ред. Н. Е. Крылова. – Изд. 4-е. – Москва: Юрайт, 2013. – 1054 с.

Тема 9. Види покарання та інші кримінально-правові заходи у кримінальному праві України та іноземних держав.

План

1. Міжнародно-правові рекомендації щодо застосування смертної кари (резолуція Генеральної Асамблеї ООН 18.12.2007 р.).
2. Смертна кара в Англії та США.
3. Збереження тілесних покарань у мусульманській кримінально-правовій системі.

4. Позбавлення волі на визначений та невизначений строк в Англії, США.
5. Види позбавлення волі у Франції.

Література:

1. Кримінальний кодекс України (станом на 22 верес. 2015 р.). – Харків: Право, 2015. – 264 с.
2. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
3. Уголовное право Соединенных Штатов Америки: сб. норматив. актов. – Москва: Изд-во Ун-та дружбы народов, 1986. – 160 с.
4. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / науч. ред. Д. А. Шестакова; пер. с нем. Н. С. Рачковой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. – 524 с.
5. Уголовный кодекс Франции / науч. ред. Л. В. Головки, Н. Е. Крыловой; пер. с фр. Н. Е. Крыловой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2002. – 650 с.
6. УК Российской Федерации 1996 г. (по состоянию на 20.10. 2015 г.). – Москва: Рипол-Классик, 2015. – 211 с.
7. Уголовный кодекс Китайской народной республики / Под ред. А. И. Коробеева; пер. с кит. Д. В. Вичикова. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2001. – 303 с.

Тема 10. Призначення покарання у кримінальному праві України та іноземних держав.

План

1. Пом'якшуючі обставини у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
2. Обтяжуючі обставини у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
3. Призначення покарання за КК Франції.
4. Призначення покарання за англійським кримінальним правом. Відстрочка винесення вироку та умовна відстрочка виконання покарання.

Література:

1. Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях: пер. с итал. / Чезаре Беккариа. – Киев: Ин Юре, 2014. – 240 с.
2. Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях: пер. с итал. / Чезаре Беккариа. – Киев: Ин Юре, 2014. – 240 с.
3. Впровадження альтернативних видів кримінальних покарань в Україні: посіб. / за ред. О. В. Беци. – Київ: МП “Леся”, 2003. – 116 с.
4. Есаков Г. А. Уголовное право зарубежных стран / Г. А. Есаков, Н. Е. Крылова, А. В. Серебренникова. – Москва: Проспект, 2009. – 336 с.
5. Жданов Ю. Н. Европейское уголовное право. Перспективы развития / Ю. Н. Жданов, Е. С. Лаговская. – Москва: Междунар. отношения, 2001. – 232 с.
6. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз): монографія / О. О. Житний. – Харків: Одиссей, 2013. – 376 с.
7. Лейленд Пітер. Кримінальне право: Злочин, покарання, судочинство (англійський підхід) / Пітер Лейленд. – Київ: Осно-ви, 1996. – 207 с.

8. Савченко А. В. Кримінальне законодавство Країни та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: моно-графія / А. В. Савченко. – Київ: КНТ, 2007. – 594 с.
9. Кривоченко Л. М. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України / Л. М. Кривоченко. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 120 с.
10. Яценко С. С. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав: навч. посіб. / С. С. Яценко. – Київ: Вид. дім. “Дакор”, 2013. – 168 с.

Тема 11. Звільнення від кримінальної відповідальності та покарання у кримінальному праві України та іноземних держав.

План

1. Звільнення від покарання за правом Франції.
2. Умовне, дострокове та умовно-дострокове звільнення від покарання за англійським кримінальним правом.
3. Інститут амністії та помилування в праві зарубіжних держав.

Література:

1. Кримінальний кодекс України (станом на 22 верес. 2015 р.). – Харків: Право, 2015. – 264 с.
2. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
3. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / науч. ред. Д. А. Шестакова; пер. с нем. Н. С. Рачковой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. – 524 с.
4. Уголовный кодекс Франции / науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крыловой; пер. с фр. Н. Е. Крыловой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2002. – 650 с.
5. Баулин Ю. В. Обстоятельства, исключают преступность деяния / Ю. В. Баулин. – Харьков: Основа, 1991. – 360 с.
6. Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях: пер. с итал. / Чезаре Беккариа. – Киев: Ин Юре, 2014. – 240 с.
7. Ежов А. Н. Наказание в уголовном праве стран Евросоюза (Англии, Франции, Германии): учеб. пособие / А. Н. Ежов, Н. А. Селяков. – Москва: Юпитер, 2005. – С. 96.
8. Кримінальний кодекс України: наук.-практ. комент. у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-е вид., допов. – Т.1: Загальна частина. – Харків: Право, 2013. – 376 с.

**Тема 12. Поняття і система Особливої частини кримінального права.
Злочинні діяння проти особистості у кримінальному праві
України та іноземних держав.**

План

1. Характеристика Особливих частин та окремі види злочинних діянь в кримінальному праві України, ФРН, Франції, Англії, США та інших зарубіжних держав.
2. Окремі види злочинних діянь в кримінальному праві України, ФРН, Франції, Англії, США та деяких інших зарубіжних держав.
3. Система Особливої частини КК Франції, Російської Федерації, Федерального кримінального кодексу США, КК штату Нью-Йорк, а також англійського кримінального права. Критерії систематизації норм.

Література:

1. Кримінальний кодекс України (станом на 22 верес. 2015 р.). – Харків: Право, 2015. – 264 с.
2. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / науч. ред. Д. А. Шестакова; пер. с нем. Н. С. Рачковой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. – 524 с.
3. Уголовный кодекс Франции / науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крыловой; пер. с фр. Н. Е. Крыловой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2002. – 650 с.
4. Уголовный кодекс Китайской народной республики / Под ред. А. И. Коробеева; пер. с кит. Д. В. Вичикова. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2001. – 303 с.
5. Есаков Г. А. Англо-американское уголовное право: эволюция и современное состояние общей части: монография / Г. А. Есаков. – Москва: ТК “Велби”; Проспект, 2007. – 736 с.
6. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації / М. І. Хавронюк. – Київ: Юрисконсульт, 2006. – 1048 с.
7. Козочкин И. Д. Уголовное право США: успехи и проблемы реформирования / И. Д. Козочкин. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2007. – 478 с.
8. Уголовное право зарубежных стран. Общая и Особенности части: учебник для магистров / Под ред. Н. Е. Крылова. – Изд. 4-е. – Москва: Юрайт, 2013. – 1054 с.
9. Корчагин А. Краткая характеристика Особенной части уголовного права зарубежных стран / А. Корчагин, А. Иванов // Уголовное право. - 2002. - № 2. - С. 37-38.
10. Ющик О.І. Інститут виправданого ризику в кримінальному праві зарубіжних країн / О.І. Ющик // Науковий вісник Чернівецького університету. - Вип. 172. - Правознавство. - Чернівці: Рута, 2003. - С. 113-117.

Тема 13. Злочинні діяння у сфері економіки у кримінальному праві України та іноземних держав

План

1. Злочинні діяння проти власності за правом Франції, США, Англії.
2. Злочини проти власності, поняття, види та особливості об'єкту.
3. Крадіжка, шахрайство, привласнення, розтрата, пограбування, розбій, вимагання, узурпація нерухомого майна.
4. Економічні злочини, їх особливості, види.
5. Відповідальність за економічні злочини.
6. Незаконні дії при банкрутстві, податкові злочини, контрабанда та інші злочини у митній та зовнішньо-економічній сфері, підробка грошей (фальшивомонетництво), комерційний підкуп, легалізація злочинних доходів (відмивання грошей).

Література:

1. Кримінальний кодекс України (станом на 22 верес. 2015 р.). – Харків: Право, 2015. – 264 с.
2. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
3. Уголовное право Соединенных Штатов Америки: сб. норматив. актов. – Москва: Изд-во Ун-та дружбы народов, 1986. – 160 с.
4. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / науч. ред. Д. А. Шестакова; пер. с нем. Н. С. Рачковой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. – 524 с.
5. Уголовный кодекс Франции / науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крыловой; пер. с фр. Н. Е. Крыловой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2002. – 650 с.
6. УК Российской Федерации 1996 г. (по состоянию на 20.10. 2015 г.). – Москва: Рипол-Классик, 2015. – 211 с.
7. Уголовный кодекс Китайской народной республики / Под ред. А. И. Коробеева; пер. с кит. Д. В. Вичикова. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2001. – 303 с.

Тема 14. Злочинні діяння проти внутрішньої та зовнішньої безпеки держави, проти міжнародного правопорядку у кримінальному праві України та іноземних держав.

План

1. Створення антиконституційних організацій.
2. Диверсія.
3. Воєнні злочини.
4. Напад на осіб, установи, які користуються міжнародним захистом.
5. Найманство.
6. Злочини проти внутрішньої та зовнішньої безпеки держави.
7. Злочини проти людськості.

Література:

1. Бандурка А.М. Проблемы построения системы преступлений против общественной безопасности: сравнительно-правовой подход / А.М. Бандурка, В.П. Емельянов // Право и политика. - 2002. - № 12. - С. 116-125.
 2. Гончарук О. Деякі питання застосування інституту довічного позбавлення волі у кримінальному праві держав-членів Європейського Союзу / О. Гончарук // Право України. - 2011. - № 11-12. - С. 144-149.
 3. Уголовный кодекс Австрии / Науч. ред. и вступ. статья докт. юрид. наук, проф. С.В. Милюкова. - СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2004. - 352 с.
 4. Уголовный кодекс Австрии / Науч. ред. и вступ. статья докт. юрид. наук, проф. С.В. Милюкова. - СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2004. - 352 с.
 5. Уголовный кодекс Дании / Науч. ред. канд. юрид. наук С.С. Беляева. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 230 с.
 6. Уголовный кодекс Дании / Науч. ред. канд. юрид. наук С.С. Беляева. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 230 с.
 7. Уголовный кодекс Швеции / Науч. ред. проф. Н.Ф. Кузнецова и канд. юрид. наук С.С. Беляев. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. - 320 с.
 8. Уголовный кодекс Японии / Науч. ред. докт. юрид. наук, проф. А.И. Коробеева. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. - 226 с.
- Уголовный кодекс Франции / Науч. ред. канд. юрид. наук, доц. Л.В. Головкин, канд. юрид. наук, доц. Н.Е. Крыловой. - СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. - 650 с

СПИСОК ЗАКОНОДАВЧИХ ДЖЕРЕЛ, ОСНОВНОЇ ТА ДОДАТКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кримінальний кодекс України (станом на 22 верес. 2015 р.). – Харків: Право, 2015. – 264 с.
2. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
3. Уголовное право Соединенных Штатов Америки: сб. норматив. актов. – Москва: Изд-во Ун-та дружбы народов, 1986. – 160 с.
4. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / науч. ред. Д. А. Шестакова; пер. с нем. Н. С. Рачковой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. – 524 с.
5. Уголовный кодекс Франции / науч. ред. Л. В. Головки, Н. Е. Крыловой; пер. с фр. Н. Е. Крыловой. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2002. – 650 с.
6. УК Российской Федерации 1996 г. (по состоянию на 20.10. 2015 г.). – Москва: Рипол-Классик, 2015. – 211 с.
7. Уголовный кодекс Китайской народной республики / Под ред. А. И. Коробеева; пер. с кит. Д. В. Вичикова. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2001. – 303 с.
8. Андрушко П. П. Джерела кримінального права України: поняття, види / П. П. Андрушко // Право України. – 2011. – № 9. – С. 25-41.
9. Ансель М. Новая социальная защита (Гуманистическое движение в уголовной политике) / М. Ансель. – Москва: Про-гресс, 1970. – 312 с.
10. Баулин Ю. В. Обстоятельства, исключаящие преступность деяния / Ю. В. Баулин. – Харьков: Основа, 1991. – 360 с.
11. Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях: пер. с итал. / Чезаре Беккариа. – Киев: Ин Юре, 2014. – 240 с.
12. Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях: пер. с итал. / Чезаре Беккариа. – Киев: Ин Юре, 2014. – 240 с.
13. Бойко А. И. Преступное бездействие / А. И. Бойко. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. – 320 с.
14. Бурдін В. М. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх в Україні / В. М. Бурдін. – Київ: Атіка, 2005. – 240 с.
15. Вельцель Л. Уголовное право ФРГ / Л. Вельцель, Н. Кузнецова. – Москва: Изд-во Моск. ун-та, 1980. – 214 с.
16. Вереша Р. В. Суб'єктивні елементи складу злочину: наук.-практ. посіб. / Р. В. Вереша. – Київ: Алерта, 2015. – 88 с.
17. Воробей П. А. Кримінально-правове ставлення в вину / П. А. Воробей. – Київ: Атіка, 2009. – 176 с.
18. Впровадження альтернативних видів кримінальних по-карань в Україні: посіб. / за ред. О. В. Беци. – Київ: МП “Леся”, 2003. – 116 с.
19. Готтефредсон М. Загальна теорія злочину / М. Готтефредсон, Т. Герші; пер. з англ. Н. Бордунової. – Харків: Акта, 2000. – 323 с.

20. Грищук В. К. Поняття, предмет, методи, завдання, функції, система, джерела та принципи українського кримінального права / В. К. Грищук. – Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2009. – 122 с.
21. Грищук В. К. Філософсько-правове розуміння відповідальності людини / В. К. Грищук. – Хмельницький: Хмельниц. ун-т упр. та права, 2012. – 736 с.
22. Грищук В. К. Кримінальна відповідальність юридичних осіб: порівняльно-правове дослідження / В. К. Грищук, О. Ф. Па-сека. – Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. – 248 с.
23. Давид Р. Основные правовые системы современности / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози; пер. с фр. В. А. Туманова. – Москва: Междунар. отношения, 2003. – 400 с.
24. Додонов В. Н. Сравнительное уголовное право. Общая часть: монография / В. Н. Додонов. – Москва: Юрлитинформ, 2009. – 448 с.
25. Ежов А. Н. Наказание в уголовном праве стран Евросоюза (Англии, Франции, Германии): учеб. пособие / А. Н. Ежов, Н. А. Селяков. – Москва: Юпитер, 2005. – С. 96.
26. Елаян Г. Ф. Основы мусульманского уголовного права: учеб. пособие / Г. Ф. Елаян. – Махачкала: Изд. дом “Прииск”, 2002. – 120 с.
27. Есаков Г. А. Англо-американское уголовное право: эволюция и современное состояние общей части: монография / Г. А. Есаков. – Москва: ТК “Велби”; Проспект, 2007. – 736 с.
28. Есаков Г. А. Уголовное право зарубежных стран / Г. А. Есаков, Н. Е. Крылова, А. В. Серебренникова. – Москва: Проспект, 2009. – 336 с.
29. Жалинский А. Э. Современное немецкое уголовное право / А. Э. Жалинский. – Москва: ТК “Велби”; Проспект, 2004. – 560 с.
30. Жданов Ю. Н. Европейское уголовное право. Перспективы развития / Ю. Н. Жданов, Е. С. Лаговская. – Москва: Междунар. отношения, 2001. – 232 с.
31. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз): монографія / О. О. Житний. – Харків: Одиссей, 2013. – 376 с.
32. Зінченко І. О. Співучасть у злочині за кримінальним правом України та Англії: порівняльно-правовий аспект / І. О. Зінченко // Вісн. Нац. ун-ту “Юрид. акад. України ім. Яро-слава Мудрого”. – Серія: Економ. теорія та право. – № 3 (14). – 2013. – С. 205-216.
33. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації / М. І. Хавронюк. – Київ: Юрисконсулт, 2006. – 1048 с.
34. Иванов А. М. Сравнительное уголовное право: учебник / А. М. Иванов, А. Г. Корчагин. – Владивосток: [б.и.], 2002. – 470 с.
35. Кваша О. О. Співучасть у злочині: структура та відповідальність / О. О. Кваша. – Луганськ: Ред.-вид. від. Луган. держ. ун-ту внутр. справ ім. Е. О. Діденка, 2013. – 560 с.

36. Козлов А. П. Понятие преступления / А. П. Козлов. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2004. – 819 с.
37. Козочкин И. Д. Уголовное право США: успехи и проблемы реформирования / И. Д. Козочкин. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2007. – 478 с.
38. Кривоченко Л. М. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України / Л. М. Кривоченко. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 120 с.
39. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / за заг. ред. В. О. Тулякова. – Одеса: Юрид. літ., 2012. – 424 с.
40. Кримінальне право України: Загальна частина: підруч. / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-е вид., переробл. і допов. – Харків: Право, 2015. – 528 с.
41. Кримінальний кодекс України: наук.-практ. комент. у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-е вид., допов. – Т.1: Загальна частина. – Харків: Право, 2013. – 376 с.
42. Кросс Р. Прецедент в английском праве. – Москва: Юрид. лит., 1985. – 239 с.
43. Кудрявцев В. Н. Объективная сторона преступления / В. Н. Кудрявцев. – Москва: Юрид. лит., 1960. – 244 с.
44. Лейленд Пітер. Кримінальне право: Злочин, покарання, судочинство (англійський підхід) / Пітер Лейленд. – Київ: Осно-ви, 1996. – 207 с.
45. Лень В. В. Осудність у кримінальному праві і законодавстві: монографія / В. В. Лень; передм. Ю. М. Антоняна. – Дніпропетровськ: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2008. – 180 с.
46. Малиновский А. А. Сравнительное правоведение в сфере уголовного права / А. А. Малиновский. – Москва: Междунар. отношения, 2002. – 375 с.
47. Навроцький В. О. Кримінальне законодавство зарубіжних держав: питання Особливої частини: лекції / В. О. Навроцький. – Львів: Вид. Львів. держ. ун-ту, 1999. – 56 с.
48. Никифоров А. С. Юридическое лицо как субъект преступления и уголовной ответственности / А. С. Никифоров. – Москва: ЮрИнфоР, 2003. – 203 с.
49. Оксамытний В. В. Система уголовных наказаний в Англии / В. В. Оксамытний. – Киев: Наук. думка, 1977. – 144 с.
50. Панов М. І. Злочин, його види та стадії / М. І. Панов, В. П. Тихий. – Київ: Вид. дім “Промені”, 2007. – с.
51. Пономаренко Ю. А. Види наказаний по уголовному праву Украины / Ю. А. Пономаренко. – Харьков: Финн, 2009. – 344 с.
52. Пономаренко Ю. А. Штраф як вид покарання у кримінальному праві України (за результатами реформи 2011 р.) / Ю. А. Пономаренко. – Харків: Право, 2012. – 80 с.

53. Примерный Уголовный кодекс США. Официальный проект Института американского права: пер. с англ. / Под ред.
54. Б. С. Никифорова; пер. с англ. А. С. Никифорова. – Москва: Прогресс, 1969. – 303 с.
55. Пудовочкин Ю. Е. Понятие, принципы и источники уголовного права: Сравнительно-правовой анализ законодательства России и стран Содружества Независимых Государств / Ю. Е. Пудовочкин, С. С. Пирвагидов. – Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. – 296 с.
56. Савченко А. В. Кримінальне законодавство Країни та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: моно-графія / А. В. Савченко. – Київ: КНТ, 2007. – 594 с.
57. Серебренникова А. В. Уголовное право зарубежных стран: учеб. пособие для вузов / А. В. Серебренникова, Н. Е. Крылова, Г. А. Есаков. – Москва: Проспект, 2009. – 336 с.
58. Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. – Київ: Атіка, 2012. – 104 с.
59. Уголовное право зарубежных стран. Общая и Особенная части: учебник / под ред. И.Д. Козочкина. – 3-е изд., пере-раб. и доп. – Москва: Волтерс Клувер, 2010. – 1056 с.
60. Уголовное право зарубежных стран. Общая и Особенности части: учебник для магистров / Под ред. Н. Е. Крылова. – Изд. 4-е. – Москва: Юрайт, 2013. – 1054 с.
61. Ферри Э. Уголовная социология / Э. Ферри. – Москва: ИНФРА-М, 2005. – 658 с.
62. Флэтчер Дж. Основные концепции современного уголовного права / Дж. Флэтчер, А. В. Наумов. – Москва: Юристъ, 1998. – 512 с.
63. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації / М. І. Хавронюк. – Київ: Юрисконсулт, 2006. – 1048 с.
64. Хавронюк М. І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: монографія / М. І. Хавронюк. – Київ: Істина, 2005. – 264 с.
65. Яценко С. С. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав: навч. посіб. / С. С. Яценко. – Київ: Вид. дім. “Дакор”, 2013. – 168 с.
66. Allen, Michael J. Textbook on Criminal Law. – London, 1999. – 457 p.
67. Bassiouni, M. Cherif. Substantive Criminal Law. – Springfield, 1978. – P. 3 – 353.
68. Code pénal. Nouveau Code pénal. Ancien Code pénal. Textes, jurisprudence, annotations. – Editions Dalloz, 2000. – P. 1 – 534.
69. Commentarie des articles du nouveau code pénal, mode d’emploi. – Paris, 1993. – P. 21 – 191.
70. Criminal Law. 1981 – 1982 Graybook. – New York, 1981. – 328 p.

71. Cross, Rupert and Ashword, Andrew. The English Sentencing System. – London, 1981. – 244 p.
72. Curzon, L. B. Criminal Law. Fifth edition. - London, 1987. – P. 3 – 298.
73. Federal Criminal Code and Rules. 1991 Edition. West Publishing Company. – P. 375 – 733.
74. Gifis, Steven H. Law Dictionary. – New York, 1996. – 561 p.
75. Reed, Alan and Seago, Peter. Criminal law. 2 nd edition. – Sweet and Maxwell, 2002. – P. 1 – 577.
76. Reid, Sue Titus. Criminal Law. Fourth Edition. – Mc Graw Hill, 1998. – P.1 –106.
77. Smith, J.C. and Hogan, Brian. Criminal Law. Sixth Edition. – London, Edinburg, 1988. – P. 3 – 477, 488 – 739.
78. Smith, J.C. The Law of Theft. – London, 1989. – 265 p.